

Van: Irene Weertman-Halfwerk
Datum: 4 november 2024
Onderwerp: Informatie Gemeentepolis

Wij zijn BS&F, een onafhankelijke adviesorganisatie die circa 300 gemeenten ondersteunt op het terrein van zorg en sociale zekerheid, waaronder de gemeentepolis. Vanuit deze rol onderhouden wij contacten met alle zorgverzekeraars.

Het gemeentebestuur van Hattem heeft het voornemen om per 1 januari 2026 inwoners in een kwetsbare positie geen toegang meer te geven tot de gemeentepolis. Om u te ondersteunen bij het vormen van uw oordeel over dit voornemen, doen wij u hierbij enige achtergrondinformatie toekomen over de gemeentepolis.

Wat is de gemeentepolis?

De gemeentepolis is een collectieve ziektekostenverzekering voor mensen met een laag inkomen. De zorgverzekeraar biedt maatwerk aanvullende verzekeringen, korting op deze verzekeringen en de gemeente dekt voor een deel de verzekeringskosten van de inwoner door middel van een gemeentelijke bijdrage.

De Gemeentepolis kenmerkt zich onder andere door:

- **Het bieden van toegang tot goede en betaalbare zorg voor minima**
De gemeentepolis biedt de doelgroep zoveel als mogelijk 100% dekking bij vergoedingen (dus geen eigen bijdragen voor bijvoorbeeld Wmo, medicijnen of mondzorg), in een reguliere polis is dit vaak wel het geval. Dit betekent dat een inwoner met een reguliere polis vaak extra kosten heeft, welke hij of zij via de bijzondere bijstand weer terug moet vragen. De kans bestaat dat de inwoner dit niet doet en hiermee zorg gaat mijden of zich betalingsproblemen ontwikkelen.
- **Meeverzekeren Eigen Risico**
Voor inwoners met hogere zorgkosten, die in de hogere aanvullende pakketten zitten, is het verplicht eigen risico meeverzekerd. Inwoners krijgen dus gedurende het jaar geen onverwachte rekeningen meer voor het eigen risico waardoor betalingsproblemen kunnen ontstaan. Dit voorkomt dat deze kwetsbare inwoners zorg gaan mijden of betalingsachterstanden opbouwen over deze kosten.
- **Iedereen wordt tot de gemeentepolis toegelaten**
Waar je bij zorgverzekeraars wel eens tegenkomt dat er inwoners worden geweigerd i.v.m. gezondheidsproblemen, kent de gemeentepolis deze weigeringsgrond niet. Alle inwoners worden toegelaten ongeacht gezondheidssituatie.

- **Betaalbaar**

De gemeentepolis is betaalbaar doordat de gemeente een bijdrage doet aan de premie en de zorgverzekeraar korting geeft

Basisverzekering en aanvullende verzekering	Prijs – korting Aevitae	Aantal deelnemers	Gemeentelijke bijdrage per maand	Netto premie deelnemer	Totaal gemeentelijke bijdrage
Start	€ 167,75	6	€ 10,-	€ 157,75	€ 720,-
Plus	€ 215,27	37	€ 35,-	€ 180,27	€ 15.540,-
Uitgebreid	€ 244,98	45	€ 40,-	€ 204,98	€ 21.600
Totaal					€ 37.860,-

Voor uitvoeringskosten staat een bedrag van €4400,- excl. Btw.

Binnen de gemeente Hattem maken **90 volwassenen** gebruik van de gemeentepolis. Daarnaast zijn **35 kinderen** meeverzekerd.

Doelstellingen van de gemeentepolis

Naast het bieden van toegang tot goede zorg en een betaalbare premie onderschrijven wij de volgende doelstellingen.

- **Het voorkomen van schuldproblematiek en zorgmijding**

Doordat men in de gemeentepolis geen extra zorgkosten zelf hoeft te betalen en er geen eigen bijdragen worden gevraagd en in veel gevallen het eigen risico is meeverzekerd, wordt voorkomen dat iemand in de schulden komt. Dit betekent dat de kosten als gevolg van wanbetaling en bewindvoering worden verlaagd, wat minder inzet van de afdeling schuldhulpverlening vraagt. Uit de MKBA-analyse (zie bijlage) blijkt dat er 40% minder betalingsachterstanden zijn door de gemeentepolis, waaronder minder mensen in de bronheffing. Doordat de gemeentepolis toegang tot de benodigde zorg borgt, zal iemand ook de zorg afnemen die hij of zij nodig heeft.

- **Het creëren van een vind- en benaderplaats voor interventies en het bevorderen van gezondheid**

Door inwoners in een collectief te verzekeren, zorg je ervoor dat deze kwetsbare doelgroep in beeld is en kan zij proactief en gericht benaderd worden voor andere (gemeentelijke) regelingen. Daarnaast kunnen deze inwoners geactiveerd worden om aan een gezondere leefstijl te werken. Zoals bijvoorbeeld: algemene voorlichting geven, (voeding)advies, vergoeden leefstijlinterventies (GLI) en stoppen-met-roken programma's.

- **Het ontsluiten van bijzondere bijstand via loket zorgverzekeraar**

Omdat er geen eigen bijdragen worden gevraagd, veel zorgkosten voor 100% vergoed worden, en in veel gevallen ook het eigen risico wordt meeverzekerd, zal er vrijwel geen beroep worden gedaan op aanvullende medische bijzondere bijstand. Uit de MKBA-analyse blijkt dat door de inzet van de gemeentepolis 35% minder aanvragen bijzondere bijstand medische kosten zijn.

- **Het beheersen van de uitvoeringskosten**

Als er geen bijzondere bijstand wordt aangevraagd betekent dit ook geen uitvoeringskosten.

Bijkomende voordelen van de gemeentepolis

Bijkomende voordelen van de gemeentepolis zijn:

- **Versterken integrale zorgketen voor gemeentepolis**
Binnen de gemeentepolis worden preventieve activiteiten gefinancierd, zoals valpreventie. Een goed integraal concept van valpreventie biedt voordelen voor de inwoner en de gemeente omdat een inwoner dan wellicht minder huisaanpassingen nodig heeft. Dit heeft dus positieve effecten op de kosten van de Wmo.
- **Aandacht voor mondzorg**
Het vermijden van mondzorg om financiële redenen is een toenemend probleem in Nederland. De minister heeft hier onderzoek naar laten doen. In het eindverslag van de landelijke projectgroep “Vermindering mijsding van mondzorg om financiële redenen” adviseren partijen om een voorstel voor een landelijke aanvullende mondzorgverzekering of regeling uit te werken. Dit voorstel is gebaseerd op de handreiking voor (acute en) noodzakelijke mondzorg voor financieel kwetsbare mensen van de Mondzorgalliantie. De gemeentepolis lijkt hiervoor een geschikte basis te zijn. Dit wordt momenteel verder onderzocht. De gemeentepolis in Hattem voldoet aan de handreiking van de Mondzorgalliantie. Kwetsbare inwoners uit Hattem hebben momenteel in het uitgebreide pakket toegang tot minimaal noodzakelijk mondzorg. Op de reguliere markt bestaat geen mondzorgpakket die hieraan voldoet.
- **Specifieke aandacht voor kinderen**
Uit onderzoek blijkt dat veel gezinnen met een laag inkomen, een ongezonde leefstijl hebben en sneller zorg gaan mijden. Het is dus erg belangrijk ervoor te zorgen dat zij goed verzekerd zijn en de zorg krijgen die zij nodig hebben. Als voorbeeld zijn een vergoeding voor lactatiedeskundige hulp en de eigen bijdrage bij kraamhulp meeverzekerd, wat bijdraagt aan een Kansrijke Start.
Met de gemeentepolis zijn kinderen met het hoogste pakket van de ouder meeverzekerd. Een gezond gebit is essentieel voor een goede gezondheid. Daarnaast zijn in de uitgebreidere aanvullende verzekeringen ook vergoedingen opgenomen voor een eventuele beugel. Een verzekering zonder vergoeding voor de beugel brengt veel kosten met zich mee.
- **Aandacht voor mantelzorgers**
Steeds meer ouderen worden geholpen door mantelzorgers. De gemeentepolis ondersteunt mantelzorgers met de mogelijkheid tot vervangende mantelzorg, toegang tot een mantelzorgmakelaar of -coach en een cursusaanbod om hen te ontzorgen en gemak te bieden.

Ter overweging

Uiteraard is het bedrag van € 40.000,- aan gemeentelijke bijdrage dat de gemeente uitgeeft aan de gemeentepolis een flink bedrag. Maar bij het afschaffen van de gemeentepolis, zullen de kosten van bijzondere bijstand (naast medische kosten, eigen bijdrage Wmo en kosten beschermingsbewind) toenemen. Daarnaast zullen de uitvoeringskosten (extra inzet consultants bijzondere bijstand en schuldhulpverlening) toenemen. Tot slot zal stoppen met de gemeentepolis leiden tot stijging van zorgmijding en vergroten van de schuldenproblematiek binnen deze doelgroep.

Daarnaast zien we:

- Bij gemeenten die de gemeentepolis hebben afgeschaft, blijkt dat 75-90% van de inwoners niet overstapt en een duurdere verzekering met minder dekking heeft.
- Bij gemeenten die de gemeentepolis hebben afgeschaft, is het aantal verzekerden met schulden toegenomen en de hoogte van de schuld opgelopen. Ook leidt dit tot een

significante instroom in de bronheffing.

- Gemeenten die in het verleden zijn gestopt met de gemeentepolis komen nu terug op hun besluit mede in verband met toenemende druk op de uitvoering(skosten) en bestaans(on)zekerheid.

Een alternatief zou kunnen zijn om de gemeentelijke bijdragen op de gemeentepolis te verlagen.

Gemeentelijke bijdragen is €0,-

Basisverzekering en aanvullende verzekering	Prijs – korting Aevitae	Aantal deelnemers	Gemeentelijke bijdrage bij maand	Netto premie deelnemer	Totaal gemeentelijke bijdrage
Start	€ 167,75	6	€ 0,-	€ 167,75	€ 0,-
Plus	€ 215,27	37	€ 0,-	€ 215,27	€ 0,-
Uitgebreid	€ 244,98	45	€ 0,-	€ 244,98	€ 0,-
Totaal					€ 0,-

Voor uitvoeringskosten staat een bedrag van €4400,- excl. Btw.

Gemeentelijke bijdrage gelijk aan de Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten

Basisverzekering en aanvullende verzekering	Prijs – korting Aevitae	Aantal deelnemers	Gemeentelijke bijdrage per maand	Netto premie deelnemer	Totaal gemeentelijke bijdrage
Start	€ 167,75	6	€ 0,-	€ 167,75	€ 0,-
Plus	€ 215,27	37	€ 32,08	€ 183,19	€ 14.244,-
Uitgebreid	€ 244,98	45	€ 32,08	€ 212,90	€ 17.324,-
Totaal					€ 31.568,-

Voor uitvoeringskosten staat een bedrag van €4400,- excl. Btw.

In onderstaande tabel zijn een drietal scenario's opgenomen met betrekking tot de gemeentepolis.

Scenario's Gemeentepolis

Effecten	Behouden	Bezuinigen	Stoppen
1. Minder zorgschulden (MKBA: gemiddeld 40% minder) Laag risico op onverwachte rekeningen in verband met goede dekking en geen keuze vrijwillig eigen risico; Mogelijkheid om premie in te houden op de uitkering; Minder deelnemers in de bronheffing.	✓	~	✗
2. Minder ongewenste zorgmijding Maatwerkdekking voor de doelgroep (bijvoorbeeld eigen bijdragen Wmo en medicijnen, 100% dekking mondzorg); Mogelijkheden eigen risicoregeling; Invloed van de gemeente op de inhoud en aanbod.	✓	~	✗
3. Minder aanvragen bijzondere bijstand medische kosten (MKBA: tot 35% minder) Minder uitgaven vanuit de bijzondere bijstand; Lagere uitvoeringskosten voor het beoordelen van de aanvragen.	✓	~	✗
4. Betaalbare premie voor inwoners in een (financieel) kwetsbare positie Gemeentelijke bijdrage; Korting van de zorgverzekeraar op de aanvullende verzekering.	✓	~	✗
5. Gezamenlijke inzet op preventie gezondheid Zicht op de kwetsbare doelgroep; Samenwerking met de zorgverzekeraar voor gerichte interventies op het gebied van preventie van schulden en gezondheidsbevordering (IZA/GALA).	✓	✓	✗
6. Eenvoudig uitvoeringsproces Eenvoudige compensatie van zorgkosten voor inwoners met (complexe) zorgvraag; Eenvoudige administratie en veilige uitwisseling tussen gemeente en zorgverzekeraar.	✓	✓	✗

In deze memo hebben wij zo kort mogelijk toegelicht wat de voordelen van de gemeentepolis zijn. Heeft u nog aanvullende vragen of behoefte aan een nadere toelichting, dan gaan wij graag, met u in gesprek.